

POLISH CULTURE NL

JAARVERSLAG 2024-2025

1 SEPTEMBER 2024 - 31 AUGUSTUS 2025

Stichting Polish Culture NL
K.v.K. Amsterdam: 80184359
RSIN 861580710
Email: [info\(at\)polishculture.nl](mailto:info(at)polishculture.nl)
Tel: 0642919697

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Dit lustrumjaar was voor de Stichting Polish Culture NL een intensief en bijzonder waardevol jaar, met een rijke waaier aan activiteiten. We vieren met trots dat wij ons al vijf jaar inzetten voor de promotie van de Poolse cultuur in Nederland en het bouwen van culturele bruggen tussen onze landen. In deze periode zijn we gestaag gegroeid, hebben we succesvolle evenementen georganiseerd en waardevolle samenwerkingen opgebouwd met culturele organisaties.

In januari hadden wij de eer toe te treden tot EUNIC, de European Union National Institutes for Culture. Dit leidde direct tot ons eerste gezamenlijke initiatief: de Europese Literatuurnacht, een samenwerking die wij met veel enthousiasme willen voortzetten.

Terugkijkend op onze reis begon alles met ons allereerste evenement, een lezing over Poolse sporen in Amsterdam. In dit jubileumjaar sloten we de cirkel door het 750-jarig bestaan van Amsterdam te vieren met een tentoonstelling en rondleidingen waarin de Poolse bijdragen aan de stad centraal stonden.

Wij zijn onze financiers zeer dankbaar voor hun vertrouwen en steun, en spreken onze grote waardering uit voor ons team en onze vrijwilligers, wier inzet onmisbaar is. Dankzij hen blijven ons bereik op sociale media en het aantal uitverkochte evenementen groeien, waardoor de Poolse cultuur een steeds breder publiek weet te bereiken.

Met het oog op de toekomst werken wij aan een rijk en gevarieerd programma voor het komende jaar. Namens het bestuur wil ik al onze partners, supporters en deelnemers hartelijk bedanken voor hun bijdrage aan het succes en de bijzondere sfeer van dit lustrumjaar.

Bożena Kopczyńska
Bestuursvoorzitter

MISSIE

Nederland is een multicultureel land en telt veel verschillende nationaliteiten. Tussen al die verschillende culturen en nationaliteiten zijn er veel mensen met een Poolse achtergrond.

Er bestaan al eeuwenlang warme banden tussen Polen en Nederland. Denk maar aan de handel in de 17e eeuw of de bijdrage van Polen aan de bevrijding van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog. In de jaren 80 steunde Nederland Polen in zijn strijd voor vrijheid en sinds de val van het communisme zijn de economische banden weer aangetrokken.

Het belangrijkste doel van de Stichting Polish Culture NL is het promoten van de Poolse cultuur in Nederland, het bouwen van culturele bruggen tussen Nederland en Polen, het promoten van de Poolse taal en het ondersteunen van alle kunstvormen en alle culturele activiteiten gerelateerd aan Polen.

Om het werven van financiële middelen voor de uitvoering van alle projecten te ondersteunen, hebben we de ANBI-status.

**POLISH
CULTURE
NL** **SLAAN VAN
CULTURELE
BRUGGEN**

Polish Culture NL – Verbindt

ORGANISATIE

De stichting heeft geen werknemers in dienst en wordt gerund door vrijwilligers.

De stichting Polish Culture NL bestaat uit een bestuur en een raad van toezicht.

De leden van het bestuur en de raad van toezicht vervullen hun functies onbezoldigd en krijgen hooguit een vergoeding voor gemaakte kosten. Voor het bestuur is een bescheiden vergoeding mogelijk op basis van professionele prestaties, binnen de wettelijke en uitvoerende bepalingen en de gebruikelijke praktijk in de cultuursector.

Het bestuur kwam in de loop van het jaar 9 keer bijeen, waarvan 2 keer samen met de raad van toezicht.

BESTUUR

Bożena Kopczyńska
Voorzitter
Musicus

Ewa Kedzierska
Penningmeester
Natuurkundige
werkt bij CMA Science

Hans Kardol
Secretaris
Zelfstandig ondernemer,
ingenieur

Jan Lepeltak
Lid
ICT en
onderwijsspecialist

Monika Gimblett
Lid
Kunsthistoricus
Tv en radiopresentator

RAAD VAN TOEZICHT

Miriam Bestebreurtje
Voorzitter
Gerrit Rietveld Academy,
Directeur bacheloronderwijs

Krzysztof Apt
Lid
Centrum Wiskunde & Informatica,
fellow en hoogleraar emeritus aan de
Universiteit van Amsterdam

Robert van Rijn
Lid
Directeur Mediacollege Amsterdam
Lid RvT SOVON
Lid RvT St.Dunamare
Reserveofficier Koninklijke Landmacht

PARTNERS

Onze partners in het afgelopen jaar waren: De Balie, Cafe Droog, Flower Art Museum, EUNIC, Keizersgrachtkerk

Naast de genoemde partners zijn we dank verschuldigd aan diverse personen en organisatie die ons steunen in woord en daad. We noemen Ambassade van Polen in Den Haag, de Vereniging Wspolnota Polska, de Polish Tourism Organisation, AFK, Stichting 750 en Het Cultuurfonds.

Ambassade
van de Republiek Polen
te Den Haag

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

POLISH
TOURISM
ORGANISATION

AFK amsterdams
fonds voor de
kunst

het
cultuurfonds

Grafisch ontwerper Basia Knobloch (BasiaOntwerpt.nl) werkt al sinds de oprichting van de Stichting met ons samen.

ACTIVITEITEN

18 - 20 OKTOBER AMSTERDAM POLISH FILM FESTIVAL 2024

Van 18 tot 20 oktober vond de derde editie van het Amsterdam Polish Film Festival plaats, ook dit jaar weer in samenwerking met debatcentrum De Balie. Het festival, getiteld *Focus on Humanity*, stond volledig in het teken van het werk van Agnieszka Holland.

De deelnemers aan het evenement konden vijf films uit de rijke filmografie van de kunstenares bekijken en deelnemen aan discussies over de thema's van de films.

Op de eerste dag werden twee vroege films van Agnieszka Holland vertoond, die nog in Polen waren opgenomen in het begin van de jaren 80. *A Lonely Woman* (1981), een van de belangrijkste films van de twintigste-eeuwse Europese cinema, een aangrijpend beeld van het tragische lot van een alleenstaande moeder die in Polen leeft in de nadagen van het communisme, en *Fever* (1981), waarvan de actie zich afspeelt tijdens de revolutie van 1905. De film toont op bijna profetische wijze de gevaren van extreme ideologieën en de kracht van politieke manipulatie.

Tijdens de pauze vond een gesprek plaats met Barbara Malak-Minkiewicz, geleid door Stefan Malesevič. Het onderwerp was de politieke en sociale spanningen in Polen in de jaren 80, die uiteindelijk leidden tot de systeemtransformatie in 1989.

Op de tweede dag van het festival werd de toen nieuwste film van Agnieszka Holland, *Green Border* (2023), vertoond. Deze film toont met bijna journalistieke precisie het drama van migranten die op zoek zijn naar een beter, waardig leven in de Europese Unie, maar vastzitten in een humanitair en juridisch vacuüm aan de Pools-Wit-Russische grens. De film, die in Polen als controversieel wordt beschouwd, ontving een speciale prijs op het Internationale Filmfestival van Venetië.

Na de vertoning gaf Agnieszka Holland een live online interview, geleid door lanthe Mosselman, waarin ook festivalbezoekers vragen konden stellen.

Aan het einde van de avond vond een discussie plaats met als titel “*Hoe werkt migratie echt?*”, met deelname van professor Hein de Haas, auteur van het boek met dezelfde titel en wereldwijd gewaardeerd expert op het gebied van migratie. Ook Joely Mbundu, de Belgische actrice die in de film *Green Border* speelde en zelf migratie-ervaring heeft, nam deel aan de discussie.

Zowel de film als het daaropvolgende interview en de discussie konden rekenen op grote belangstelling en spontane deelname van het publiek.

Op de derde en laatste dag van het festival konden twee andere films van Agnieszka Holland worden bekeken. *In Darkness* (2011) is een voor een Oscar genomineerde, op feiten gebaseerde vertelling over de redding van een groep Joden, vluchtelingen uit het getto van Lviv, door Leopold Socha, een onopvallende medewerker van de gemeentelijke riolering, die in een extreme situatie blijkt gaf van enorme empathie en moed. *Spoor* (2017) is een verfilming van Olga Tokarczucs roman *Leid je ploeg door de beenderen van de dode* over de wederzijdse, soms moeilijke en gespannen relaties tussen de wereld van de mensen en het universum dat door dieren wordt bewoond.

Beide films hadden als doel het idee van menselijkheid te onderzoeken door humanitaire (of niet-humanitaire) houdingen in intermenselijke relaties en in relaties tussen mensen en de natuur in brede zin te tonen.

Dit onderwerp kwam ook aan bod tijdens de discussie “Het menselijke in ons” in de pauze, met deelname van Bibi Dumon Tak, een schrijfster die vaak verwijst naar en inspiratie zoekt in de dierenwereld. De discussie werd gemodereerd door Dore van Duivenbode.

De hoge opkomst en de betrokken discussies bewijzen dat we er dankzij het festival in geslaagd zijn om het Nederlandse publiek kennis te laten maken met de persoon en het werk van Agnieszka Holland, een van de grootste iconen van de hedendaagse cinema, die niet aarzelt om te provoceren en culturele taboes te doorbreken om de waarheid te laten zien. We zijn er ook in geslaagd om discussies op gang te brengen en te voeren over zeer actuele maatschappelijke problemen zoals migratie, ecologie en de rechten van minderheden.

15 DECEMBER 2024 POLISH CULTURE DAY @ CHRISTMAS

Vanwege de datum in december stond deze editie van Polish Culture Day NL volledig in het teken van Poolse tradities en gebruiken rond Kerstmis. In de sfeervolle ruimtes van cultuurcentrum Droog in Amsterdam wisten we de sfeer van een Poolse kerstavond te creëren dankzij een zeer aantrekkelijk programma.

Het programma werd geopend door Anka Kozieł, zangeres en componiste, die begeleid door een kwartet traditionele Poolse kerstliederen in een jazzarrangement ten gehore bracht. De muzikanten traden die avond nog meerdere keren op.

Bożena Kopczyńska, voorzitter van de stichting Polish Culture NL, vertelde de gasten hoe Kerstmis in Polen wordt gevierd, en Kasia Lech, theaterwetenschapper, actrice en docent theatergeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, legde uit waar de kerstspelen in Polen vandaan komen en waarom ze zo'n belangrijk onderdeel van het Poolse culturele erfgoed zijn. Michał Jurys en Tara Khozein, performatieve kunstenaars, brachten in hun voorstelling Crescendo na dwa głosy i papier (Crescendo voor twee stemmen en papier) een prachtige en originele uitvoering van een van de bekendste Poolse kerstliederen, "Jezus malusieńki" (Kleine Jezus), die door het publiek met veel bijval en enthousiasme werd ontvangen.

Naast het artistieke en educatieve gedeelte stond er ook een hapje en een drankje op het programma, aangezien kerstgerechten deel uitmaken van de Poolse cultuur. Onze gasten konden proeven van enkele traditionele kerstgerechten.

Polish Culture Day @ Christmas werd ook begeleid door een minimarkt waar unieke producten van Poolse kunstenaars en ambachtslieden die in Nederland werken, te koop waren. Het was een geweldige promotie voor hun werk en voor de bezoekers van het evenement een gelegenheid om originele kerstcadeaus te kopen. Het aanbod omvatte ook keramiek uit Bolestawiec en Poolse levensmiddelen.

Het programma van het evenement werd afgesloten met een korte quiz over Polen met aantrekkelijke boeken als prijzen.

Polish Culture Day@Christmas was zeker een succes qua opkomst en imago, wat het best blijkt uit het feit dat alle door ons ter beschikking gestelde toegangskaarten werden gebruikt, er zelfs een wachtlijst werd opgesteld voor het geval er mensen zouden afzeggen, en we het jaar daarop veel vragen kregen over de volgende editie van het evenement. Dankzij het aantrekkelijke programma hebben we ons publiek kennis bijgebracht over Poolse kersttradities en hebben we zeker een positieve invloed gehad op het imago van Polen en Polen in Nederland.

3 MEI 2025, POLISH CULTURE DAY 2025

Op 3 mei 2025 organiseerde de Stichting Polish Culture NL, in samenwerking met het Flower Art Museum in Aalsmeer, de Polish Culture Day NL.

De middag richtte zich dit jaar speciaal op een Nederlandstalig publiek en stond in het teken van de historische banden tussen Polen en Nederland, van de Hanzeperiode tot de Tweede Wereldoorlog. De datum van het evenement – 3 mei, valt samen met de Poolse nationale feestdag ter herdenking van de Grondwet van 1791. Twee dagen later viert Nederland de bevrijding van de nazi-bezetting, dit jaar voor de 80ste keer.

Het programma bestond uit drie boeiende presentaties over gedeelde geschiedenis, kunst en migratie, en werd muzikaal omlijst door pianist Anna Ciborowska en saxofonist Cezariusz Gadzina.

Bezoekers konden ook genieten van Poolse lekkernijen en een tentoonstelling met werk van Poolse kunstenaars in Nederland: Poolse Passie.

De belangstelling was groot: alle kaarten waren vooraf uitverkocht. We zijn dankbaar voor de warme reacties en hopen dat dit evenement heeft bijgedragen aan meer kennis over de Poolse cultuur en het gedeelde erfgoed met Nederland.

28 JUNI 2025, EUROPEAN LITERATURE NIGHT

De stichting Polish Culture NL was dit jaar voor het eerst medeorganisator van de European Literature Night. Het evenement, dat op 28 juni plaatsvond in de Balie in Amsterdam, maakte deel uit van het programma Forum on European Culture, dat jaarlijks wordt georganiseerd onder auspiciën van EUNIC (European Union National Institutes of Culture). Op uitnodiging van onze stichting trad Alicja Gęścińska op in het programma, een Pools-Belgische filosofe, schrijfster, dichteres en publiciste, auteur van boeken, essays en televisieprogramma's. Het academische en literaire werk van Gęścińska wordt wereldwijd zeer gewaardeerd. In België en Nederland behoort zij tot de top van intellectuelen die betrokken zijn bij het openbare leven en commentaar geven op actuele gebeurtenissen. De titel van de editie van dit jaar, *Against Indifference*, is ontleend aan haar essay, dat de auteur aan het begin van de avond voorlas en dat aanleiding gaf tot verdere discussie. Het essay is gepubliceerd in het tijdschrift Common Ground 2025 en de volledige titel luidt: *Empathie tegen onverschilligheid: over totalitarisme en kunst als morele en politieke kracht*.

Het doel van de organisatoren van European Literature Night was om een discussie op gang te brengen over de rol van literatuur en haar morele kracht in het licht van de opkomst van populistische politieke krachten in veel landen, die vaak openlijk voorstander zijn van een totalitair machtsmodel. Gęścińska betoogde in haar essay dat elke vorm van kunst – literatuur, muziek of schilderkunst – de ontvanger emotioneel betreft, door het perspectief van een ander mens te tonen en empathie voor hem of haar op te wekken. Totalitarisme daarentegen is gebaseerd op onverschilligheid.

Aan het evenement en de discussie namen schrijvers uit andere Europese landen deel – Estland, Frankrijk, Griekenland, België, Duitsland en Oekraïne. Het evenement European Literature Night werd zeer goed ontvangen door het publiek en werd afgesloten met de gedachte dat literatuur vroege vormen van totalitarisme aan het licht brengt en herinnert aan de gevaren ervan. Empathie, die we ervaren wanneer we in aanraking komen met kunst, is op zichzelf niet voldoende om de wereld te beschermen tegen tirannie,

maar het is zeker een eerste, noodzakelijke stap om zich ertegen te verzetten. European Literature Night is een uitstekende manier om de Poolse literatuur te promoten en we zijn van plan om de komende jaren aan dit evenement deel te blijven nemen.

318 AUGUSTUS 2025, OPENING VAN DE TENTOONSTELLING “POLSE SPOREN IN AMSTERDAM”

De tentoonstelling *Poolse sporen in Amsterdam* werd op 31 augustus 2025 geopend in de Keizersgrachtkerk en maakte deel uit van een reeks evenementen ter ere van het 750-jarig bestaan van Amsterdam, dat in 2025 uitbundig werd gevierd.

Het doel van de tentoonstelling was om de kennis over de geschiedenis van Polen in Nederland te vergroten, te herinneren aan de nauwe historische banden tussen Polen en Nederland op het gebied van cultuur, wetenschap, handel en technologie, en te laten zien hoeveel aspecten van de geschiedenis van Amsterdam verband houden met Polen en Polen.

De tentoonstelling was te zien tot 27 september 2025 en daarom zal een volledige beschrijving ervan in ons verslag van volgend jaar worden opgenomen.

VERHALEN IN ALLE TALEN

Het lezen van boeken in de moedertaal is erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Veel onderzoeken tonen aan dat kinderen betere schoolresultaten behalen als ze hun moedertaal kennen en beheersen.

In samenwerking met OBA Oosterdok, de Openbare Bibliotheek van Amsterdam, organiseren we elke derde zondag van de maand voorleessessies voor kinderen in het Pools.

De jongste luisteraars kunnen luisteren naar zowel klassieke als nieuwe Poolse werken, gedichten en verhalen voor kinderen.

POLS LEEREN

Een belangrijk onderdeel van ons werk is het promoten van de Poolse taal in Nederland.

In de periode van 01.09.2024-31.08.2025 hebben we twee kleine groepen online taalcursussen kunnen aanbieden. Het bestuur is tevreden over de kwaliteit van de lessen, wat wordt bevestigd door de positieve beoordelingen van de deelnemers. Om in te spelen op de bestaande belangstelling onder studenten, onderzoeken wij de mogelijkheden om met goed gekwalificeerde docenten een aanvullende cursus aan te bieden.

We gaan door met de online lessen onder begeleiding van een ervaren docent. Naast het ontwikkelen van taalvaardigheid worden de lessen aangevuld met kennis over de Poolse cultuur.

VOORBEREIDINGEN VOOR HET VOLGENDE JAAR

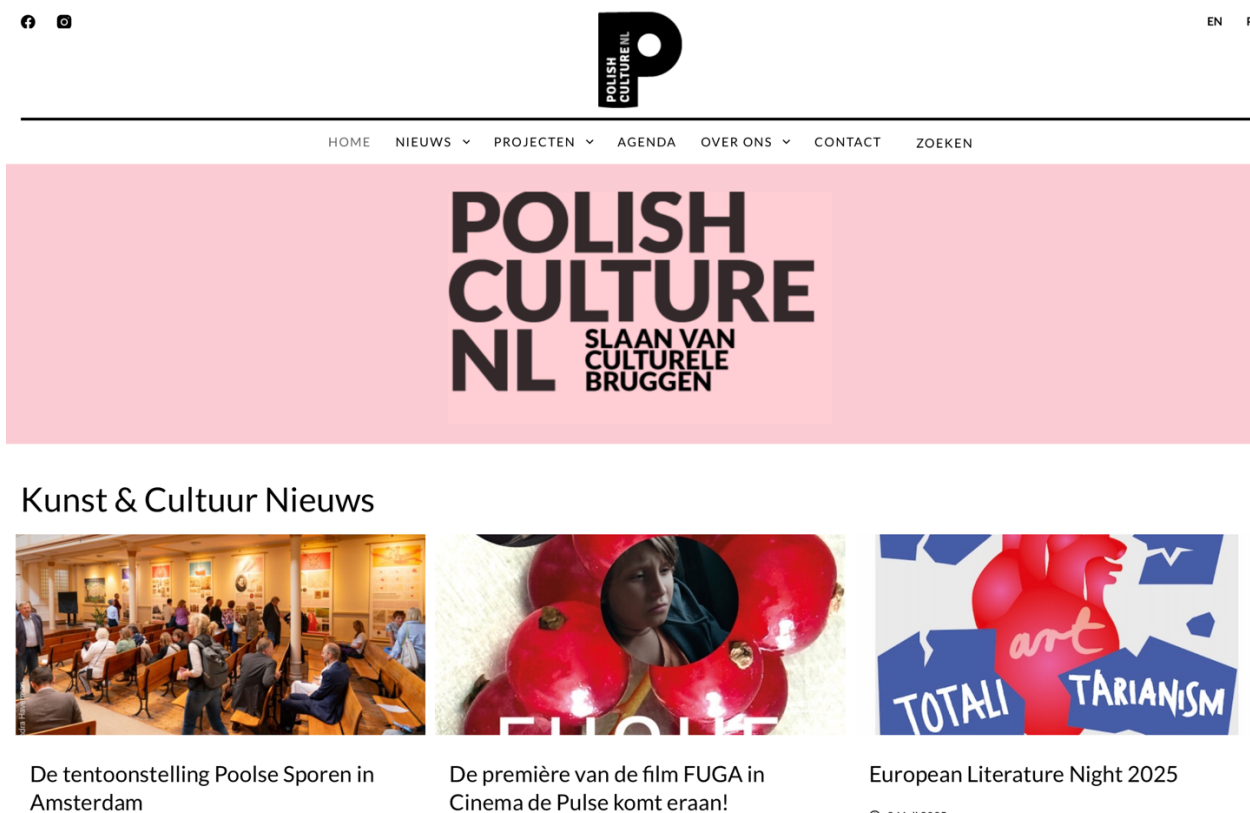
Naast de bovengenoemde activiteiten waren we in het voorjaar van 2025 druk bezig met het werven van fondsen en het voorbereiden van de inhoud voor de activiteiten in het najaar. Daaronder viel ook het Amsterdam Polish Film Festival 2025.

ONLINE ACTIVITEITEN

Via onze website en sociale media werken we aan het vergroten van onze online zichtbaarheid.

WEBSITE: POLISHCULTURE.NL

We hebben een aantal berichten op onze website gepubliceerd. Deels ter ondersteuning van de beschreven en komende activiteiten, deels met meer algemene informatie over Polen en de Poolse cultuur. We publiceren ook artikelen over Poolse kunstenaars in Nederland.

SOCIAL MEDIA: FACEBOOK, LINKEDIN, INSTAGRAM

Naast berichten op de website publiceren we ook regelmatig content op Facebook, LinkedIn en Instagram. Als gevolg daarvan groeit het aantal volgers op deze accounts gestaag.

We hebben gemerkt dat Nederlandse culturele organisaties ons inmiddels weten te vinden en met ons willen samenwerken op het gebied van reclame.

www.facebook.com/PolishCultureNL

www.linkedin.com/company/polish-culture-nl/

www.instagram.com/polish_culture_nl/

NIEUWSBRIEF

We versturen regelmatig een nieuwsbrief om onze abonnees op de hoogte te houden van het laatste nieuws en evenementen. Momenteel hebben we 400 abonnees.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

BALANS

Banksaldo op 31.08.2024	€ 35.539,95
Banksaldo op 31.08.2025	€ 36.708,72
Activa	
Liquide middelen	€ 36.708,72
Totaal	€ 36.708,72
Passiva	
Continuïteitsreserve	€ 20.000,00
Bestemmingsreserve	€ 16.708,72
Totaal	€ 36.708,72

OVERZICHT VAN INKOMSTEN EN UITGAVEN

Baten	Sum of Bedrag (EUR)
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten	€ 12.492,59
Subsidie	€ 29.738,30
Particuliere donatie	€ 175,00
Rente Spaarrekening	€ 110,79
Som van alle baten	€ 42.516,68
Lasten	Sum of Bedrag (EUR)
Bestuurkosten	€ 803,00
Communicatiekosten	€ 189,50
Cursus Poolse Taal	€ 3.188,00
Evenementenkosten	€ 34.022,87
Grafische diensten	€ 625,00
Website	€ 1.041,90
Overige stichtingskosten	€ 1.477,64
Som van alle lasten	€ 41.347,91
Saldo van baten en lasten	€ 1.168,77

TOELICHTING

Het boekjaar van de stichting loopt van 1 september 2024 tot 31 augustus 2025. Het boekjaar 2024–2025 sluit af met een lichte stijging van het banksaldo ten opzichte van het voorgaande jaar, wat bijdraagt aan de financiële stabiliteit van de stichting. De middelen worden zorgvuldig beheerd: een deel blijft gereserveerd voor de continuïteit van de organisatie, terwijl een ander deel wordt ingezet voor toekomstige projecten en activiteiten.

De baten zijn voornamelijk afkomstig van subsidies en de levering van producten en diensten, aangevuld met particuliere donaties en rente. De lasten betreffen vooral de organisatie van evenementen en cursussen Poolse taal, evenals noodzakelijke kosten voor bestuur, communicatie en ondersteuning van de stichting.

Het positieve saldo van baten en lasten versterkt de bestemmingsreserve en laat zien dat de stichting haar activiteiten kan voortzetten binnen een gezond financieel kader. Dankzij dit resultaat kunnen we onze projecten ook in de toekomst blijven organiseren. De inzet van al onze vrijwilligers blijft hierbij van cruciaal belang.